

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

II. ÚS 168/2026-49

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Petra Molnára (sudca spravodajca) a sudcov Petra Straku a Ľuboša Szigetiho v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľov 1. [REDACTED], [REDACTED], a 2. [REDACTED], [REDACTED], obaja bytom [REDACTED] zastúpených Advokátska kancelária Zátorský s.r.o., Limbová 38, Spišská Nová Ves, proti postupu Okresného súdu Poprad v konaní vedenom pod sp. zn. KK-10C/7/2019 takto

r o z h o d o l :

1. Postupom Okresného súdu Poprad v konaní vedenom pod sp. zn. KK-10C/7/2019 **bolo porušené** základné právo sťažovateľov na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.
2. Okresnému súdu Poprad **p r i k a z u j e** v konaní vedenom pod sp. zn. KK-10C/7/2019 konať bez zbytočných prietáhov.
3. Sťažovateľom **p r i z n á v a** finančné zadosťučinenie každému po **1 200 eur**, ktoré im **j e** Okresný súd Poprad **p o v i n n ý** zaplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.
4. Okresný súd Poprad **j e p o v i n n ý** nahradiť sťažovateľom trovy konania **2 128,57 eur** a zaplatiť ich ich právnomu zástupcovi do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.
5. Vo zvyšnej časti ústavnej sťažnosti **n e v y h o v u j e**.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľov, skutkový stav veci a argumentácia sťažovateľov

1. Uznesením č. k. II. ÚS 168/2026-20 z 11. marca 2026 ústavný súd prijal na ďalšie konanie ústavnú sťažnosť sťažovateľov, doručenú 5. februára 2026, v časti, ktorou sa domáhajú vyslovenia

porušenia svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a svojho práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom okresného súdu označeným v záhlaví tohto rozhodnutia v konaní vedenom pod sp. zn. KK-10C/7/2019 (ďalej aj „napadnuté konanie“), vyslovenia príkazu porušovateľovi konať bez zbytočných prietáhov a priznania primeraného finančného zadost'učinenia a náhrady trov konania pred ústavným súdom. V prevyšujúcej časti bola ústavná sťažnosť odmietnutá.

2. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovatelia v napadnutom konaní žalujú náhradu škody na nehnuteľnosti, ktorej sú podielovými spoluvlastníkmi. Žaloba bola podaná 20. februára 2019.

3. Okresný súd 9. mája 2019 rozhodol o oslobodení žalobcov od súdneho poplatku v rozsahu 75 % a o mesiac vyzval žalovaných na vyjadrenie sa k žalobe. Dňa 13. januára 2020 právny zástupca žalobcov podaním žiadal konajúci súd o nariadenie termínu pojednávania a o správu o stave konania. Následne okresný súd uznesením 17. januára 2020 vyzval žalobcov na doplnenie žaloby v lehote 30 dní, ktorú na žiadosť žalobcov predĺžil o ďalších 30 dní. Žalobcovia 26. februára 2020 doplnili žalobu. Dňa 20. mája 2020 okresný súd vyzval žalobcov na zaplatenie súdneho poplatku po doplnení žaloby a 17. júna 2020 vyzval žalovaných na vyjadrenie sa k doplnenej žalobe. Žalovaná v 2. rade sa vyjadrila podaním 14. júla 2020. Sťažovatelia 2. septembra 2020 doručili repliku, v nadväznosti na čo okresný súd 25. novembra 2020 vyzval žalovaných na podanie dupliky a predvolal strany na pojednávanie nariadené na 17. február 2021. Žalovaná v druhom rade doručila dupliku 27. januára 2021.

4. Okresný súd nariadený termín pojednávania odročil na 21. apríl 2021, ktoré bolo opätovne odročené na 16. jún 2021. K prvému pojednávaniu v konaní došlo po viac ako 2 rokoch od podania žaloby. Toto pojednávanie prebehlo a bolo odročené na 22. september 2021. Na výzvu súdu strany doručovali listinné dôkazné prostriedky a súd nariadený termín pojednávania odročil bez určenia nového termínu. Právny zástupca žalobcov sa opakovane dopytoval na stav konania, na čo okresný súd doručil oznámenie zo 17. júla 2020 o zmene sudcu.

5. Sťažovatelia 23. decembra 2022 podali predsedovi súdu sťažnosť na prietáhy v konaní, ktorú 17. januára 2023 zobrali späť na odporúčanie súdu, že takýto postup predĺži samotné konanie. V nadväznosti na uvedené okresný súd nariadil termín pojednávania na 21. február 2023, ktoré sa uskutočnilo a došlo k jeho odročeniu na 23. marec 2023 s tým, že strany sporu mali zabezpečiť stavebný dozor a statika a mimosúdne sa dohodnúť. Následne žalovaní opakovane žiadali o odročenie nariadených pojednávanií z dôvodu zabezpečenia statika a vypracovania posudku. Pojednávanie nariadené na 30. máj 2023 súd odročil na neurčito. Ďalšie pojednávanie bolo nariadené na 20. jún 2024, ktoré bolo odročené na 12. september 2024. Na predmetnom pojednávanií okresný súd prezentoval predbežný právny názor. K návrhu žalobcov na nariadenie znaleckého dokazovania sa okresný súd nevyjadril a pojednávanie odročil na neurčito. Ďalší termín pojednávania bol nariadený na 11. marec 2025, ktorý na žiadosť žalovanej v 2. rade bol odročený na 25. marec 2025.

6. Termín pojednávania nariadený na 5. jún 2025 bol z dôvodu prekážok v práci na strane sudcu odročený na 22. júl 2025, na ktorom okresný súd vyjadril pochybnosť o aktívnej vecnej legitimácii.

Po doručení zápisnice z daného pojednávania bolo žalobcami doručené vyjadrenie ku skutočnostiam prezentovaným na ostatnom pojednávaní spolu so žiadosťou o oslobodenie od súdneho poplatku. Do dnešného dňa o žiadosti ani návrhu na nariadenie znaleckého dokazovania okresný súd nerozhodol, ani nenariadil nový termín pojednávania. Konanie tak trvá viac ako 6 rokov bez toho, aby v ňom bolo meritórne rozhodnuté.

7. Predmet konania podľa sťažovateľov patrí k bežnej agende, nevykazuje skutkovú a právnu zložitosť. Celkovú dĺžku konania dávajú do súvisu s postupom okresného súdu vyznačujúcim sa identifikovanými obdobiami nečinnosti, neefektívnej a nesústredenej činnosti. Sú toho názoru, že svojím správaním nezavinili dĺžku konania, boli súčinní a o predĺženie lehôt alebo odročenie pojednávania žiadali sporadicky.

8. Sťažovatelia k predmetu sporu a jeho významu pre nich uvádzajú, že v predmetnej nehnuteľnosti s rodinou žijú, čím na ich strane pretrváva stav právnej neistoty. Predmetným sporom sa im kompletne zmenil život. Vzhľadom na dĺžku konania majú obavu, že im nikdy nebude nahradený čas a finančné prostriedky, ktoré do sporu investovali. Postup okresného súdu sťažovatelia klasifikujú ako hraničiaci s odopretím spravodlivosti. Neprimeraná dĺžka konania zasahuje do ich súkromného života, ovplyvňuje ich rodinu v bežnom živote. Ich domov je narušený, prežívajú stres, úzkosť a neistotu, čo negatívne ovplyvňuje ich zdravotný stav. Vzhľadom na ostatné pojednávanie sa obávajú, či reálne preukážu svoj nárok na náhradu škody, čo zvýhodní žalovaných.

9. Sťažovatelia žiadajú aj primerané finančné zadosťučinenie, ktoré odôvodňujú predmetom konania, jeho dĺžkou, neefektívnym a nesústredeným postupom, vysokým vekom sťažovateľov, charakterom nehnuteľnosti, ktorá je ich domovom a zásahom do súkromnej a rodinnej sféry sťažovateľov. Vzhľadom na už uvedené požadujú zadosťučinenie 14 000 eur pre každého sťažovateľa.

II.

Vyjadrenie okresného súdu, replika sťažovateľov

II.1. Vyjadrenie okresného súdu:

10. Okresný súd k ústavnej sťažnosti zaujal stanovisko podaním sp. zn. 3ÚS/2026 z 2. apríla 2026, ktorého súčasťou je aj podrobný prehľad procesných úkonov v napadnutom konaní a vyjadrenie zákonného sudcu.

11. Podľa okresného súdu predmet konania predstavuje bežnú súčasť občianskoprávnej agendy. Ako však vyplýva z vyjadrenia zákonného sudcu, vec je zložitou po skutkovej stránke z dôvodu potreby ustálenia rozsahu a výšky škody, keďže žalobcovia v žalobe nevyčíslili svoj nárok riadne. Nepredloženie súkromného znaleckého posudku zo strany žalobcov malo za následok viaceré procesné postupy dopadajúce na dĺžku konania (ako príklad okresný súd poukazuje na výzvu na doplnenie žaloby).

12. Zákonný sudca vo vyjadrení poukázal na to, že vec mu bola pridelená po preložení pôvodného zákonného sudcu na iný súd 10. januára 2022. Zákonný sudca upozornil predsedníčku súdu na neprimeraný počet pridelených vecí v senáte, ako aj rôznorodosť pridelených vecí (poručenská, trestná, ako aj civilná agenda). K napadnutému konaniu zákonný sudca uvádza, že hoci ide

o objektívnu zodpovednosť a žalovaní počas konania neuviedli žiaden liberačný dôvod zbavujúci ich zodpovednosti, vec je skutkovo zložitá z dôvodu vyčíslenia škody, ktorá žalovanými bola od počiatku namietaná. K tvrdeniu žalobcov o riadnom vyčíslení škody poukazuje na skutočnosť, že žalobcovia už v žalobe konštatujú nemožnosť vyčíslenia rozsahu a výšky škody, čo právny zástupca žalobcov opätovne konštatoval 12. septembra 2024. K argumentácii žalobcov, že vyčísleniu škody bráni činnosť súdu, poukazuje na to, že v uznesení na odstránenie väd žaloby boli poučení o možnosti vypracovania súkromného znaleckého posudku, čo aj učinili. Následne si žalobcovia dali vypracovať ďalší súkromný znalecký posudok s vyššou hodnotou rozdielu medzi všeobecnou hodnotou domu pred a po poškodení. Zákonný sudca zdôrazňuje, že v konaní absentujú relevantné skutkové tvrdenia žalobcov ku spôsobenej škode, ktoré ani na výzvu súdu doplnené neboli. Postup súdu je sťažený aj zmätočnosťou klasifikácie škody ako rozdielu medzi všeobecnou hodnotou domu pred a po poškodení, preukázanej žalobcami dvoma súkromnými znaleckými posudkami, následným predložením cenových ponúk na stavebné práce smerujúcich k odstráneniu škody zavíšených žiadosťou žalobcov, aby výška škody bola vyčíslená znalcom ustanoveným súdom. Za priet'ah nemožno podľa názoru súdu považovať obdobie trvania mimosúdnych rokovaní. K postupu súdu spočívajúceho v zamietnutí návrhov na vykonanie dokazovania výsluchom svedkov zákonný sudca zdôrazňuje absenciu relevancie daného dôkazného prostriedku k sporným skutočnostiam. Zákonný sudca uzatvára, že ak aj v konaní priet'ahy nastali, tieto nie je možné pričítať len na vrub súdu. Vo veci je nariadený termín na 8. máj 2026 o 10.00 h.

13. Okresný súd uvádza, že k dĺžke konania nepochybne prispeli aj žalobcovia viackrát žiadajúci o predĺženie lehoty na vykonanie procesného úkonu v spojení so žiadosťou o odročenie nariadeného termínu pojednávania. K odročeniu pojednávania opakovane dochádzalo aj z dôvodu mimosúdnych rokovaní medzi stranami. K odročeniu pojednávania došlo aj na žiadosť žalovaného vrátane epidemiologickej situácie danej pandémiou COVID-19, čo sú objektívne okolnosti.

14. Okresný súd k priznaniu požadovaného primeraného finančného zadost'učinenia poukazuje na judikatúru ústavného súdu, ako aj (ne)využitie možnosti podať sťažnosť na priet'ahy v konaní predsedovi súdu. Požadovanú výšku klasifikuje ako neprimeranú v kontexte obdobných prípadov, ako aj v spojení s hodnotou sporu po zmene žaloby. V závere navrhol ústavnú sťažnosť zamietnuť.

II.2. Replika sťažovateľov:

15. Sťažovatelia v replike z 22. apríla 2026 zotrvávajú na svojej ústavnej sťažnosti, ktorú považujú za dôvodnú, majúcu pôvod v pravidelnej nečinnosti súdu, v spojení s neefektívnym a nesústredeným konaním.

16. K podaniu žaloby s vadami poukazujú na to, že k výzve na ich odstránenie okresný súd pristúpil takmer rok po jej doručení (17. januára 2020), pričom predtým vyzval žalovaných na vyjadrenie k žalobe (14. júna 2019), čo je prejavom jeho nesústredenej činnosti.

17. Sťažovatelia nesúhlasia s tým, že k priet'ahom došlo z dôvodov na ich strane. Ak aj výnimočne požiadali o predĺženie lehoty, uvedené bolo buď z objektívnych dôvodov, alebo dôvodov na strane súdu. Žiadosť o predĺženie lehoty zo 4. februára 2020 bola na účel zabezpečenia súkromného znaleckého posudku. O druhé predĺženie lehoty žalobcovia požiadali 10. decembra 2024 v nadväznosti na doplnenie predbežného právneho posúdenia súdu, keďže do 12. septembra 2024 tu nebola pochybnosť týkajúca sa výšky žalobcami žiadanej škody. V nadväznosti na predbežné

právne posúdenie sťažovateľa žiadali o ustanovenie znalca, a tejto o žiadosti nebolo do dnešného dňa rozhodnuté. O tretie predĺženie lehoty žiadali 19. septembra 2025 z dôvodu opätovného doplnenia predbežného právneho posúdenia 22. júla 2025, v zmysle ktorého okresný súd spochybnil aktívnu vecnú legitimitáciu sťažovateľky v 2. rade, v nadväznosti na čo odročil pojednávanie na neurčito a sťažovateľom poskytol lehotu na vyjadrenie do 15. októbra 2025. V dôsledku nedoručenia zápisnice z ostatného pojednávania sťažovateľa nemali možnosť sa v stanovenej lehote vyjadriť.

18. K dôvodom žiadosti o odročenie pojednávania zo 16. júna 2021, k oneskorenosti zloženia preddavku na trovy dôkazov 10. decembra 2025 a k žiadosti žalobcov o odročenie pojednávania z dôvodu zmeny právneho zástupcu uvádzajú, že k žiadosti o odročenie pojednávania pristúpili z dôvodu vývoja v dokazovaní, keď žalovaní spochybnili pravosť listiny predloženej žalobcami. Oneskorenie zloženia preddavku na trovy dôkazu nemalo vplyv na prieťahy, keďže daný dôkazný návrh okresný súd ani nevykonal, pričom do 20. februára 2023 ani nebolo nariadené pojednávanie. K odročeniu pojednávania 5. júna 2025 sťažovateľa zdôrazňujú, že toto bolo odročené z dôvodu prekážok na strane sudcu, čím im ich následná žiadosť o odročenie tohto pojednávania nemôže byť kladená za vinu, keďže primárny dôvod odročenia pojednávania smeruje na vrub okresnému súdu.

19. K mimosúdnyh rokovaniam sťažovateľa uvádzajú, že tieto započali po 5 rokoch od podania žaloby. Sledujúc správanie žalovanej strany, ktorá podľa sťažovateľov nemala úprimný záujem na mimosúdnom vyriešení sporu, okresný súd mal po 14. septembri 2023 konať razantnejšie.

20. Sťažovateľa v reakcii na vyjadrenie zákonného sudcu zdôrazňujú, že sa potvrdila klasifikácia konania v rovine bežnej civilnej agendy a neprímeraný počet pridelených vecí do senátu potvrdzuje nimi tvrdenú existenciu prieťahov. Odmietajú aj absenciu riadneho splnenia si povinnosti tvrdenia. Podľa ich názoru ak je výška škody sporná, mal súd vyhovieť ich návrhu na nariadenie znaleckého dokazovania, ktorého sa domáhali už v samotnej žalobe. Zdôrazňujú, že okresný súd nereflektuje ani na posledné podanie, ktorým žiadali o oslobodenie od súdnych poplatkov (20. októbra 2025), o ktorom do dnešného dňa nerozhodol, pričom k nariadeniu pojednávania pristúpil až po viac ako 5 mesiacoch od doručenia tohto podania. Ani prebiehajúce konanie pred ústavným súdom tak nevedlo k odstráneniu nečinnosti okresného súdu.

III.

Posúdenie dôvodnosti ústavnej sťažnosti

21. Ústavný súd upustil od ústneho pojednávania, keďže na základe podaní účastníkov konania a predloženého súdneho spisu je zrejmé, že od ústneho pojednávania nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci [§ 58 ods. 3 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“)].

22. Ústavný súd si pri výklade základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov garantovaného v čl. 48 ods. 2 ústavy osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote, pretože, ako to ústavný súd konštantne judikuje (m. m. II. ÚS 637/2024), v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť tak.

23. Ústavný súd pri rozhodovaní o ústavných sťažnostiach namietajúcich porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov, resp. práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote vychádza zo svojej ustálenej judikatúry, zohľadňujúc nielen nečinnosť, ale aj nesústredenú činnosť konajúceho súdu (m. m. II. ÚS 579/2024 a tam uvedená judikatúra), sledujúc splnenie základnej povinnosti súdu a sudcu zabezpečiť taký procesný postup v súdnom konaní, ktorý čo najskôr odstráni stav právnej neistoty, kvôli ktorému sa účastník obrátil na súd so žiadosťou o jeho rozhodnutie (bližšie pozri II. ÚS 584/2024).

24. Klasifikáciu prietáhov v konaní ako zbytočných s následným vyslovením alebo nevyslovením porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov ústavný súd posudzuje vždy s ohľadom na konkrétne okolnosti jednotlivého prípadu, a to najmä podľa týchto troch základných kritérií: právna a faktická zložitosť veci, o ktorej súd rozhoduje, správanie účastníka súdneho konania (resp. strany v spore) a postup samotného súdu (napr. I. ÚS 41/02). V súlade s judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva ústavný súd prihliada aj na predmet sporu (povahu veci) v posudzovanom konaní a jeho význam pre sťažovateľa (napr. I. ÚS 19/00, II. ÚS 32/02).

25. K právnej a skutkovej zložitosti prejednávanej veci ústavný súd konštatuje, že konanie o náhradu škody je bežnou súčasťou agendy civilných súdov. Z doterajšieho priebehu napadnutého konania právna zložitosť veci nevyplýva. Ku skutkovej zložitosti odôvodnenej nejasnosťou rozsahu a výšky škody či potrebou znaleckého dokazovania ústavný súd uvádza, že znalecké dokazovanie z povahy veci objektívne predĺži konanie, avšak ani potreba jeho vykonania nesmie neprimerane zasiahnuť do celkovej dĺžky konania. Ku skutkovej zložitosti nepochybne prispelo opakované doplnenie predbežného právneho posúdenia realizované so značným odstupom od nariadenia prvého pojednávania vo veci.

26. Z podrobnej chronológie jednotlivých úkonov naznačenej v predchádzajúcej časti tohto nálezu nemožno uprieť okresnému súdu snahu o postup v napadnutom konaní, avšak ako uvádzajú sťažovatelia, v priebehu konania sú prítomné obdobia nečinnosti, ako aj nesústredenej činnosti okresného súdu. Je potrebné dať za pravdu sťažovateľom, že výzva na odstránenie väd žaloby po približne 1 roku od jej doručenia, pokiaľ medzičasom okresný súd vyzval žalovaných na vyjadrenie sa k žalobe, je nesústredeným postupom. Žiadosť o predĺženie lehoty na opravu väd podania (žaloby) o 30 dní, v rámci ktorej žalobcovia zároveň zabezpečili súkromný znalecký posudok, je z pohľadu ústavného súdu akceptovateľná. Oprava väd žaloby bola doručená okresnému súdu 26. februára 2020, pričom okresný súd až o skoro 3 mesiace vyzýva žalobcov na zaplatenie súdneho poplatku, ktorého výšku bezprostredne na to opravuje. Následne súd v písomnej časti konania postupoval v zásade plynulo promptným doručovaním písomných podaní a nariaďuje termín pojednávania na 17. február 2021, ktorý bol odročený z dôvodu protipandemických opatrení na 21. apríl 2021. Počas tohto obdobia okresný súd pokračuje vo vzájomnom doručovaní podaní stranám sporu. Z dôvodu pretrvávajúcich protipandemických opatrení opätovne odročuje pojednávanie na 16. jún 2021, ktoré sa uskutočnilo a bolo odročené na 22. september 2021 z dôvodu návrhov na doplnenie dokazovania. Okresný súd o približne 2 mesiace žiada dotknuté orgány o predloženie listín, ktoré sú postupne doručované v mesiacoch august a september 2021. Pojednávanie nariadené na 22. september 2021 je odročené z dôvodu účasti zákonného sudcu na zasadnutí Súdnej rady Slovenskej republiky. Počas tohto obdobia súd nariadil výsluch svedkov a rozhodol o povinnosti žalobcov zložiť preddavok na trovy dôkazu.

27. Dňa 10. januára 2022 je vec pridelená novému zákonnému sudcovi. Dňa 9. mája 2022 a 10. júna 2022 sa právny zástupca dopytuje na stav konania, na čo mu je zaslané oznámenie 7. júla 2022, doručené 11. júla 2022, čo predstavuje približne 6 mesiacov nečinnosti. Od 7. júla 2022 do 18. januára 2023 je súd nečinný približne 6 mesiacov. Dňa 23. decembra 2022 sťažovatelia podávajú sťažnosť predsedovi súdu na prieťahy v konaní, ktorú 17. januára 2023 berú späť. Dňa 20. januára 2023 okresný súd nariaďuje pojednávanie na 21. február 2022, ktoré sa na žiadosť strán odročuje na 23. marec 2023. Toto pojednávanie sa následne odročuje na žiadosť žalovaného v 2. rade z 22. marca 2023 na 30. máj 2023 na účel mimosúdneho rokovania. Na tomto pojednávaní sa strany ani ich zástupcovia nezúčastnili a o jeho odročenie požiadal zástupca žalovaného v 2. rade 29. mája 2023, argumentujúc dlhšou dobou vypracovania znaleckého posudku statikom. Pojednávanie bolo odročené na neurčito. Dňa 28. júla 2023 právny zástupca žalovaného v 2. rade oznamuje vypracovanie znaleckého posudku a 15. augusta 2023 súd vyzýva žalobcov na oznámenie stavu mimosúdnych rokovaní, na ktoré tento reaguje oznámením 14. septembra 2023 tak, že tieto stagnujú a žalobcovia žiadajú nariadiť termín pojednávania, ktorý okresný súd nariaďuje o približne jeden mesiac na 6. september 2023, o ktorého odročenie požiadal právny zástupca žalovaného v 2. rade z dôvodu potreby vypracovania dodatku k znaleckému posudku statika, ktoré súd akceptoval. Nový termín je nariadený na 21. marec 2024, o ktorého odročenie opätovne požiadal právny zástupca žalovaného v 2. rade 20. marca 2024, ktoré okresný súd opätovne akceptoval a nový termín nariadil na 20. jún 2024. Dňa 31. mája 2024 žalobcovia doručili zmenu žaloby spolu so znaleckým posudkom. Žalovaný v 2. rade opätovne žiada o odročenie pojednávania 19. júna 2026, ktorej už súd nevyhovuje. Pojednávanie sa uskutočnilo a bolo odročené na 12. september 2024, reflektujúc žiadosť žalobcov na doplnenie žaloby v nadväznosti na statický posudok v spojení s prebiehajúcimi mimosúdnymi rokovaniami medzi stranami sporu. Žalovaný v 2. rade opätovne žiada o odročenie pojednávania, ktorému súd nevyhovuje a na pojednávaní prednáša predbežné právne posúdenie a ukladá žalobcom povinnosť uviesť rozhodujúce skutkové okolnosti, pričom pojednávanie odročuje na neurčito. Dňa 7. októbra 2024 žalobcovia oznamujú, že od statika im nie sú predložené žiadne listiny, avšak disponujú viacerými cenovými ponukami. Súčasťou oznámenia je aj informácia, že sa rozhodli osloviť znalca. Právny zástupca žalobcov žiada o predĺženie lehoty na doplnenie skutkových tvrdení do 15. decembra 2024 a opätovne do 28. februára 2025 (čím sa konanie predĺžilo o približne 2 mesiace). Okresný súd nariaďuje termín pojednávania na 11. marec 2025, ktorého odročeniu právnym zástupcom žalovaného v 2. rade okresný súd vyhovel a nový termín nariadil na 25. marec 2025. Následne dcéra žalobcov žiadala o odročenie pojednávania z dôvodu žiadosti cez Centrum právnej pomoci, ktorej súd nevyhovel. Žiadosti právneho zástupcu v 2. rade o odročenie vyhovel a nový termín nariadil 5. júna 2025, ktoré z dôvodu na strane zákonného sudcu bolo odročené na 22. júl 2025. Medzičasom došlo k vypovedaniu plnomocenstiev žalobcov a oznámenie prevzatia zastúpenia žalobcov novým právnym zástupcom. Na tomto pojednávaní bol prezentovaný predbežný právny názor okresného súdu týkajúci sa pochybností o vecnej legitímácii žalobkyne v 2. rade, v nadväznosti na čo právny zástupca požiadal o možnosť vyjadriť sa v primeranej lehote spolu s opätovnou žiadosťou o predĺženie z dôvodu nezaslania zápisnice z pojednávania. Doplnenie žaloby bolo žalobcami zaslané 20. októbra 2025. Okresný súd 27. marca 2026 nariaďuje termín pojednávania na 8. máj 2026.

28. Z chronologického prehľadu je zrejmé, že súd priebežne vykonával úkony, niektoré však trpia nesústreďenosťou, čo prispelo k predĺženiu celkovej dĺžky trvania konania. Ústavný súd

identifikoval aj viaceré obdobia nečinnosti, keď okresný súd vyzýva žalobcu na doplnenie žaloby až po skoro 12 mesiacoch (zohľadniac rozhodovanie o oslobodení od súdneho poplatku, nečinnosť v trvaní 6 mesiacov). Výzvu na zaplatenie súdneho poplatku po odstránení väd žaloby okresný súd zasiela o približne 3 mesiace. Protipandemické opatrenia mali za následok opakované odročenie pojednávania v dĺžke o približne 6 mesiacov. Dva mesiace trvalo okresnému súdu vyzvať dotknuté orgány na predloženie listín. K predĺženiu doby trvania došlo aj odročením pojednávania z dôvodov na strane súdu (termíny 22. september 2021 o približne 3,5 mesiaca do ustanovenia nového zákonného sudcu a 6. decembra 2023 o približne 3 mesiace). Od 10. januára 2022 do 7. júla 2022 a následne do 18. januára 2023 je okresný súd absolútne nečinný. Razantnejší prístup je badať v postupe súdu od 26. marca 2024, keď súd nevyhovuje opakovaným žiadostiam o odročenie termínov pojednávania žalovaným v 2. rade. Okresný súd síce priebežne vykonáva úkony, z dôvodu prezentovania doplnenia predbežného právneho posúdenia strany sporu reagujú potrebou poskytnutia primeranej lehoty na vyjadrenie. Nezaslanie zápisnice z pojednávania je opodstatneným dôvodom na predĺženie lehoty na vyjadrenie sa žalobcom. Nečinnosť ústavný súd identifikoval aj v období od 20. októbra 2025 do 27. marca 2026, v rámci ktorého nariadil pojednávanie. Na vrub žalobcom je potrebné pripočítať niekoľko mesiacov predstavujúcich predĺžené lehoty na vyjadrenie, ako aj skutočnosť, že výšku škody jasne neustálili na začiatku konania, čo ovplyvnilo procesný postup a na to nadväzujúcu procesnú obranu žalovaných.

29. Ústavný súd konštatuje, že dĺžka konania na prvej inštancii v trvaní 6 rokov nepochybne atakuje základné práva sťažovateľov, keď v napadnutom konaní nebolo rozhodnuté ani na úrovni prvej inštancie. K predĺženiu konania nepochybne prispela aj skutočnosť, že žalobcovia (právne zastúpení) podali žalobu s vadami a v priebehu konania neboli ustálené sporné skutočnosti, resp. prezentované rozhodujúce skutkové tvrdenia zo strany žalobcov k výške škody, čo ústavný súd zohľadnil vo výške primeraného finančného zadosťučinenia. Obdobia mimosúdnych rokovaní ústavný súd do prieskumov nezahŕňal, keďže žalobcom nič nebránilo kedykoľvek žiadať o nariadenie termínu pojednávania, pokiaľ tieto nesmerovali k dohode strán sporu. Z dôvodu protipandemických opatrení sa opakovane odročovali pojednávania v priebehu približne 6 mesiacov, čo ústavný súd taktiež zohľadnil. Argumentáciu okresného súdu k značnému nápadu vecí a rôznorodosti agendy ústavný súd zohľadniť nemôže. V napadnutom konaní boli identifikované obdobia neústreďenej činnosti, ako aj nečinnosti okresného súdu v súhrnnej dĺžke prevyšujúcej 3 roky. K správaniu žalobcov ústavný súd uvádza, že títo prispeli k celkovej dĺžke konania, pokiaľ podali žalobu s vadami a následne neboli schopní prezentovať rozhodujúce skutkové tvrdenia k rozsahu a výške škody, čím si kvalifikovane nesplnilo povinnosť tvrdenia a povinnosť dôkaznú.

30. Ústavný súd tak uzatvára, že aktuálna dĺžka konania je v rozhodujúcej miere spôsobená postupom okresného súdu, ktorý nepostupoval v intenciách čo najrýchlejšieho a efektívneho ukončenia konania, keď v konaní tvoriacom bežnú agendu nie je rozhodnuté na úrovni súdu prvej inštancie ani po takmer 6 rokoch od jeho začatia. Civilný sporový poriadok dáva okresnému súdu možnosť razantnejšie reagovať na neunesenie bremena tvrdenia, ako aj dôkazného bremena zo strany žalobcov. Ústavný súd preto vyslovil porušenie označených práv sťažovateľov (bod 1 výroku nálezu).

IV.

Príkaz konať vo veci bez priet'ahov a priznanie primeraného finančného zadosťučinenia

31. Keďže predmetné konanie nie je ku dňu rozhodovania ústavného súdu právoplatne skončené (pojednávane je nariadené na 8. máj 2026, pozn.), v nadväznosti na vyslovenie porušenia práv ústavný súd v záujme efektívnosti poskytnutej ochrany podľa čl. 127 ods. 2 ústavy a § 133 ods. 3 písm. a) zákona o ústavnom súde prikázal okresnému súdu, aby v napadnutom konaní konal bez zbytočných priet'ahov (bod 2 výroku nálezu).

32. Sťažovatelia v ústavnej sťažnosti žiadajú priznať finančné zadosťučinenie v sume 14 000 eur pre každého z nich.

33. Ústavný súd vzhľadom na okolnosti posudzovanej veci považoval za potrebné priznať sťažovateľom finančné zadosťučinenie. Pri určení primeraného finančného zadosťučinenia ústavný súd vychádzal zo zásad spravodlivosti aplikovaných Európskym súdom pre ľudské práva, ktorý spravodlivé finančné zadosťučinenie podľa čl. 41 dohovoru priznáva so zreteľom na konkrétne okolnosti prípadu, predovšetkým celkovú dĺžku napadnutého konania, neodôvodnenú nečinnosť súdu, ako aj nesústredenú činnosť, ale aj podanie žaloby s vadami, či ustaľovanie výšky požadovanej škody. Po zohľadnení týchto okolností, majúc na pamäti to, že cieľom priznania primeraného finančného zadosťučinenia je len zmiernenie ujmy pocit'ovanej z porušenia základných práv alebo slobôd zaručených ústavou, resp. záväznou medzinárodnou zmluvou, ústavný súd považoval za primerané priznať sťažovateľom finančné zadosťučinenie 1 200 eur každému (bod 3 výroku nálezu) a v prevyšujúcej časti ústavnej sťažnosti nevyhovet (bod 5 výroku nálezu).

V.

Trovy konania

34. Ústavný súd sťažovateľom podľa § 73 ods. 3 zákona o ústavnom súde priznal náhradu trov právneho zastúpenia za tri úkony právnej služby, a to za prevzatie a prípravu zastúpenia, podanie ústavnej sťažnosti a replika [§ 1 ods. 3, § 11 ods. 3 a § 16 ods. 3 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“)]. Takto priznanú odmenu ústavný súd z dôvodu vykonávania spoločných úkonov u sťažovateľa v 2. rade znížil o 50 % [§ 13 ods. 2 vyhlášky (m. m. I. ÚS 238/2021, I. ÚS 15/2026)]. Odmena za jeden úkon právnych služieb u sťažovateľa v 1. rade predstavuje sumu 396,50 eur a u sťažovateľa v 2. rade 198,25 eur. Úhrada za tri úkony právnej služby spolu s režijným paušalom [§ 16 ods. 3 vyhlášky (2x 15,86 eur)] predstavuje u sťažovateľa v 1. rade sumu 1 221,22 eur a úhrada za tri úkony právnej služby spolu s režijným paušalom predstavuje u sťažovateľa v 2. rade 626,47 eur, ktorú ústavný súd zvýšil o daň z pridanej hodnoty, nakoľko právny zástupca sťažovateľov je platiteľom tejto nepriamej dane. Náhradu za stratu času advokátovi na ceste na okresný súd z miesta jeho sídla nepriznal, nakoľko tento úkon potrebný nebol. Ústavný súd sťažovateľom priznal náhradu trov právneho zastúpenia celkom 2 128,57 eur (bod 4 výroku tohto nálezu).

35. Priznanú náhradu trov právneho zastúpenia je okresný súd povinný uhradiť na účet právneho zástupcu sťažovateľov (§ 62 zákona o ústavnom súde v spojení s § 263 CSP) označeného v záhlaví tohto nálezu v lehote dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 6. mája 2026

Peter Molnár
predseda senátu